

SELVITYS METSÄTALOUDEN JA MONIKÄYTÖN KOULUTUSOHJELMIEN YHDISTÄMISEKSI KOULUTUSKESKUS SEDU, MAATALOUS- JA METSÄOPPILAITOS, TUOMARNIEMELLÄ

**MIKKO KÄSSI
KEHITTÄMISHANKERAPORTTI**

Huhtikuu 2009

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**

Tekijä(t) KÄSSI Mikko	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 36	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi Selvitys metsätalouden ja monikäytön koulutusohjelmien yhdistämiseksi Koulutuskeskus Sedu, maatalous- ja metsäoppilaitos, Tuomarniemellä		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu		
Työn ohjaaja(t) LIETONEN, Raija		
Toimeksiantaja(t) Koulutuskeskus sedu, maatalous- ja metsäoppilaitos, Tuomarniemi		
Tiivistelmä Kehittämishankkeen tavoitteena oli luoda esiselvitys Metsätalouden- ja Monikäytön koulutusohjelmien yhdistämiseksi Tuomarniemen metsäoppilaitoksella. Uuden koulutusohjelman nimeksi oli tulossa: Metsuri/metsäpalveluiden tuottaja. Kyselyn avulla pyrittiin selvittämään tulevaisuuden työvoiman tarve ja ammattitaitovaatimukset manuaalisissa metsätöissä. Kyselyssä kartoitettiin myös yritystoiminnan opetuksen laajuutta, koulutuksen antamia valmiuksia. ja työelämään sijoittumista. Työn tuloksista ilmeni, että yrityksillä on tulevaisuudessa tarvetta alan työvoimasta, eniten oli tarvetta yrittäjille. Metsänhoitotöiden hallitseminen, koettiin tärkeimmäksi ammattitaidon osa-alueeksi. Työnantajat olivat selvästi yritystoiminnan opetuksen lisäämisen kannalla, opettajia oli yhtä paljon puolesta ja vastaan. Parhaat valmiudet oppilaat kokivat saaneensa, puunkorjuussa, ympäristö- ja metsänhoidossa. Kaikki heistä olivat työllistyneet metsäalalle.		
Avainsanat (asiasanat) Metsäala, työvoiman tarve		
Muut tiedot		

Author(s) KÄSSI Mikko	Type of Publication Development project report	
	Pages 36	Language Finnish
	Confidential ☐ Until _____	
Title Pre-research of mergering two units in Vocational Education Centre Seinäjoki forestry- and agriculture unit, Tuomarniemi		
Degree Programme Vocational teacher Educations		
Tutor(s) LIETONEN, Raija		
Assigned by Vocational Education Centre Seinäjoki forestry- and agriculture unit, Tuomarniemi		
<p>Abstract</p> <p>The aim of this project was to create a pre-research report about mergering of two units in Vocational Education Centre Seinäjoki forestry- and agriculture unit, Tuomarniemi. New training program would be called timberjack/ forest service provider.</p> <p>Firstly survey pointed the demand for timberjacks and forest service providers in the future. Secondly it explains what kind of professional skills timberjack/forest service provider need in the future. Thirdly survey figure out the wideness of entrepreneurial studies. Fourthly it explains how education prepare student to working life. Last survey shows how student were implemented to working life.</p> <p>According to survey it was obvious that there is a demand for timberjacks and forest service providers in the future. Especially entrepreneurship is valued high by respondents. There is a huge demand for timberjack entrepreneurs. Basics working skills were valued most useful. Employers appreciate entrepreneurship skills and hoped more educations in this area. Teachers thought that there is enough education. According to students they got best know-how in basics working skills. All of them were employed to forest industry at the moment.</p>		
Keywords Forestry, demand of labour		
Miscellaneous		

SISÄLTÖ

JOHDANTO	4
1 TAUSTA	6
2 HANKKEEN TYÖSTÄMINEN	7
3 KYSELYN TULOKSET	8
3.1 Työnantajat.....	8
3.1.1 Ammattiaineiden osuus.....	10
3.1.2 Valinnaiset opinnot.....	11
3.1.3 Opiskelijakyselyt	12
3.1.4 Opettajakyselyt	14
3.1.5 Ammattiaineiden painotus.....	14
4 TULOSTEN TARKASTELU	16
4.1 Yritystoiminnan opetuksen laajuus	19
5 POHDINTA	19
LÄHTEET	22
LIITTEET	23
Liite 1. Työnantajakyselylomakkeet	23
Liite 2. Opiskelijakyselylomakkeet.....	27
Liite 3. Opettajakyselylomakkeet	28
Liite 4. Metsätalouden koulutusohjelma	34
Liite 5. Monikäytön koulutusohjelma	35

JOHDANTO

Tuomarniemi on Suomen toiseksi vanhin metsäalan oppilaitos. Alan ammattilaisten kouluttaminen koko Suomen alueelle aloitettiin jo vuonna 1903. Huippua edustaa metsätyönjohdon kuten: metsänvartijoiden, metsätyönjohtajien, metsäteknikoiden ja metsätalousinsinöörien koulutus. Tämän lisäksi Tuomarniemellä on koulutettu myös metsureita, turvetyönjohtajia ja metsätaloustuottajia. Vuosien kuluessa Tuomarniemestä muodostunut käsite, jota kaikki eivät välttämättä edes osaa paikallistaa Ähtärin kaupunkiin. (Riukulehto 2004, 11.)

Tällä hetkellä Tuomarniemellä opetusta antavat: Koulutuskeskus Sedu maatalous- ja metsäoppilaitos Tuomarniemi ja Seinäjoen Ammattikorkeakoulu. Ilmajoella toimiva maatalousoppilaitos kuuluu Tuomarniemen kanssa samaan yksikköön. Sedu kouluttaa Tuomarniemellä: metsureita, metsäluonnonhoitajia ja metsäkoneen kuljettajia. Koulutusta järjestetään sekä nuorisosteella, että aikuiskoulutuksena. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuu metsätalousinsinöörejä.

Tämän kehityshankkeen tarkoitus on toimia esiselvityksenä, uuden manuaalisen metsätyön opetussuunnitelman laatijoille. Menetelmänä olen käyttänyt kyselytutkimusta, joka on suunnattu kolmelle eri taholle, metsäalalla: opettajille, työnantajille ja entisille opiskelijoille. Tätä tutkimusta apuna käyttäen pyritään Tuomarniemelle luomaan manuaaliselle metsätyölle uusi opetussuunnitelma, joka mahdollisimman hyvin palvelee opiskelijoiden työllistymistä ja heidän ammattitaitonsa kehittymistä työelämän vaatimuksia vastaavaksi.

Tällä hetkellä Tuomarniemellä on manuaalisella puolella käytössä kaksi eri koulutusohjelmaa: monikäytön (metsäluonnonhoitaja) ja metsätalouden (metsuri). Tarkoituksena on, että jatkossa olisi vain yksi koulutusohjelma; Metsuri/ metsäpalveluiden tuottaja. Suurin osa opiskelijoista on viime vuosina hakeutunut metsäluonnonhoitajaksi, metsuriksi vain muutamia. Ristiriitaiseksi asian tekee se, että

Ähtärin ympäristössä, töitä olisi metsureille tarjolla selkeästi enemmän. Syynä tähän lienee se, että metsäluonnonhoitaja on imagoltaan nuorisolle mieluisempi. (Tukeva 2007.)

Uudistuksen tarkoituksena on yhdistää metsätalouden- ja monikäytön koulutusohjelmat, yhdeksi metsäpalveluiden tuottaja /metsurin koulutusohjelmaksi (Liitteet 4 ja 5). Tämän takia on pohdittava tarkoin mitä kursseja on otettava mukaan ja kuinka niitä painotetaan uudessa opetussuunnitelmassa. (Tukeva 2007.)

Yhteiset opinnot (20 ov), ovat alue johon oppilaitoksella ei ole mahdollista puuttua. Sen sijaan ammattiopinnot (90 ov) ja vapaasti valittavat opinnot (10 ov), ovat ne osa-alueet, joihin uudessa opetussuunnitelmassa on mahdollista vaikuttaa. (Metsäalan perustutkinto 2001, 14.)

Varsinais-Suomen maaseutuoppilaitoksella on jo olemassa valmis metsäpalveluiden tuottaja / metsurin koulutusohjelma. Myös siellä se yhdistää aikaisemmin käytössä olleet metsätalouden ja monikäytön koulutusohjelmat. Uusi koulutus on tarkoitus aloittaa syksyllä 2008. Koulutuksesta valmistuneita käytetään ammattinimikkettä, metsäpalveluidentuottaja / metsuri. Yrittäjyys on vahvasti integroitu mukaan opintoihin. Opintoihin sisältyy vähintään 20 ov työssäoppimisjakso.

Tutkinnon tavoitteet

Metsäpalvelujen tuottaja/metsuri tutkintonimikkeellä valmistuneen on osattava tehdä metsänhoito-, luonnonhoito- ja puunkorjuutöitä erilaisissa kohteissa, ja osattava ottaa huomioon työssään luonnonsuojelulliset sekä maiseman- ja ympäristöhoidolliset vaatimukset. Lisäksi hän syventää osaamistaan sellaisten valinnaisten opintojen avulla, jotka hän kokee tulevan työnkuvansa kannalta tarpeellisiksi. Opintojen lähtökohtana on mahdollisuus toimia valmistuttuaan yrittäjänä.

1 TAUSTA

Metsäala on viime vuosikymmeninä elänyt voimakasta muutoksen aikaa, kun hakkuutöiden koneellistamisaste on noussut nolasta lähelle sataa prosenttia. Tämä on aiheuttanut sen, että perinteisen metsätyövoiman tarve väheni voimakkaasti 90-luvun puolivälissä ja ajauduttiin suurin joukkoirtisanomisiin. Ennen niin yleisestä ammattikunnasta: metsureista tuli pätkätyöläisiä ja osa joutui vaihtamaan kokonaan eri alalle. Tämä oli yksi syy myös siihen, että nuorison kiinnostus ammattia kohtaan lopahti lähes kokonaan. Toinen syy on ammatin fyysinen vaativuus, nykynuoriso ei ole enää valmis raatamaan, ruumiillisesti raskaassa työssä toimeentulonsa eteen.

Ympärivuotiseen työllistymiseen ei enää riitä se, että hallitsee manuaaliset hakkuu- ja metsänhoitotyöt. Kuusikoiden avo- ja harvennushakkuut, jotka ennen työllistivät metsureita sydäntalvella, tehdään nykyisin koneellisesti. Metsänhoitotöiden tekeminen taas ei ole mahdollista paksu lumisina talvina. Tälle ajalle olisi metsureille löydettävä korvaavia töitä, jotta pystyttäisiin takaamaan ympärivuotinen työllisyys. Tällaisia töitä voisivat olla. polttopuiden teko, hirsityöt, ja erilaiset talonmiespalvelut. Myös metsäkonealan työt, joiden vilkkain sesonki on juuri talvella, ovat yksi vaihtoehto työllistymiseen.

1990-luvun laman jälkiseurauksena metsäalalle alkoi syntyä entistä enemmän erilaisia metsuri- ja metsäpalveluyrityksiä, pääosin niitä, jotka työllistivät vain yrittäjän itsensä. Viime vuosina osa yrityksistä on kasvanut sellaisiksi, että ne pystyvät myös tarjoamaan töitä metsureille. Vielä tällä hetkellä suurilla metsäteollisuusyrityksillä ja metsänhoitoyhdistyksillä on jonkin verran myös palkkasuhteisia metsureita. Tulevaisuus näyttää kuitenkin vahvasti siltä, että ne pyrkivät siirtämään manuaalisen metsätyön kokonaan yrittäjille. Tämän vuoksi myös alan koulutuksessa, on yrittäjäyys otettava huomioon entistä paremmin.

Myönteistä tämän alan koulutuksen kannalta on, se että työvoiman tarve näyttäisi kasvavan jatkossa. Metsureita oletetaan vuoteen 2015 mennessä poistuvan työelämästä vuosittain 5,3 %, joko eläkkeelle tai töihin muille aloille. Tämä johtaa siihen, että vakituisia metsureita tarvitaan lisää vuosittain noin sata seuraavan kuuden vuoden kuluessa. Laskelma on tehty, edellyttäen että kotimaisen puun hakkuut säilyvät nykyisellä yli 50 miljoonan k-m3 vuositasolla. Vuonna 2006 oppilaitoksista valmistui 65 uutta

metsuria. Luvuissa on otettu huomioon se, että kausimetsurit tekevät noin 60 % alan töistä. (Metsätehon katsaus 2007.)

Aivan viime aikoina on kuitenkin ollut havaittavissa, että myös manuaalisissa metsätöissä on tulevaisuudessa uhkaamassa työvoimapula. Tämä johtuu siitä, että metsänhoitotöissä koneellistaminen ei ole edennyt läheskään niin nopeasti, mitä hakkuissa. Luomettomaan aikaan töitä kyllä riittää metsänhoitotöissä, mutta sydäntalvi on ongelmallinen. Haasteelliseksi uuden opetussuunnitelman laatimisen tekee se, että tänä päivänä metsätyöntekijältä vaaditaan entistä monipuolisempaa osaamista, jotta hän pystyy työlistämään itsensä ympärivuotisesti.

Suomen metsäopetus on valtakunnan metsäoppilaitosten yhteinen markkinointi kanava, jonka avulla pyritään saamaan alalle lisää opiskelijoita. Näkyvyyttä on haettu internetin kotisivuilla ja televisiomainoksella, jossa esiintyy kilpamoottoripyöräilijä Mika Kallio. Metsäopetus yhteistyökumppaneineen on lähtenyt parantamaan metsurin imagoa lanseeraamalla uuden käsitteen: hevimetsuri. Pyrkimyksenä hankkeella on ollut metsurin ammatin arvostuksen parantaminen nuorison keskuudessa. Tavoitteeseen on pyritty yhdistämällä metsurin työ ja nykyaikainen hevimusiikki. Idean isät ovat metsäpalveluyrittäjä Antti Tikkanen ja Status Minor yhtyeen muusikko Markku Kuikka.

Olen itse toiminut metsäpalveluyrittäjän kohta kaksitoista vuotta, välillä sivutoimisesti. Lisäksi minulla on kokemusta metsäalan opettajan työstä noin kahden vuoden ajalta. Olen myös toiminut Metsäliiton metsurina 18 vuotta. Tämä laaja ja monipuolinen kokemus antaa minulle mahdollisuuden myös omien kokemusten hyödyntämiseen tämän kehittämishankkeen toteuttamisessa.

2 HANKKEEN TYÖSTÄMINEN

Hanke toteutettiin perustuen kyselyyn, joka lähetettiin kolmelle eri taholle, metsäalan työnantajille (liite 1), kyseessä olevien koulutusohjelmien ammattiaineiden opettajille (liite 3). Kolmantena tahona mukaan otettiin, vuosina 2003 – 2006 oppilaitoksen kyseisistä koulutusohjelmista valmistuneita opiskelijoita (liite 2).

Lomakkeet lähetettiin osallistujille postitse, paitsi opettajille, joille aineisto toimitettiin sähköpostitse. Jokaiselle taholle laadittiin omat kysymykset, joka kuitenkin olivat osittain samoja työntäjillä ja opettajilla. Vastausten saaminen pyrittiin varmistamaan vielä puhelimitse, tai henkilökohtaisella kontaktilla. Siitä huolimatta aivan kaikilta ei kuitenkaan vastauksia saatu.

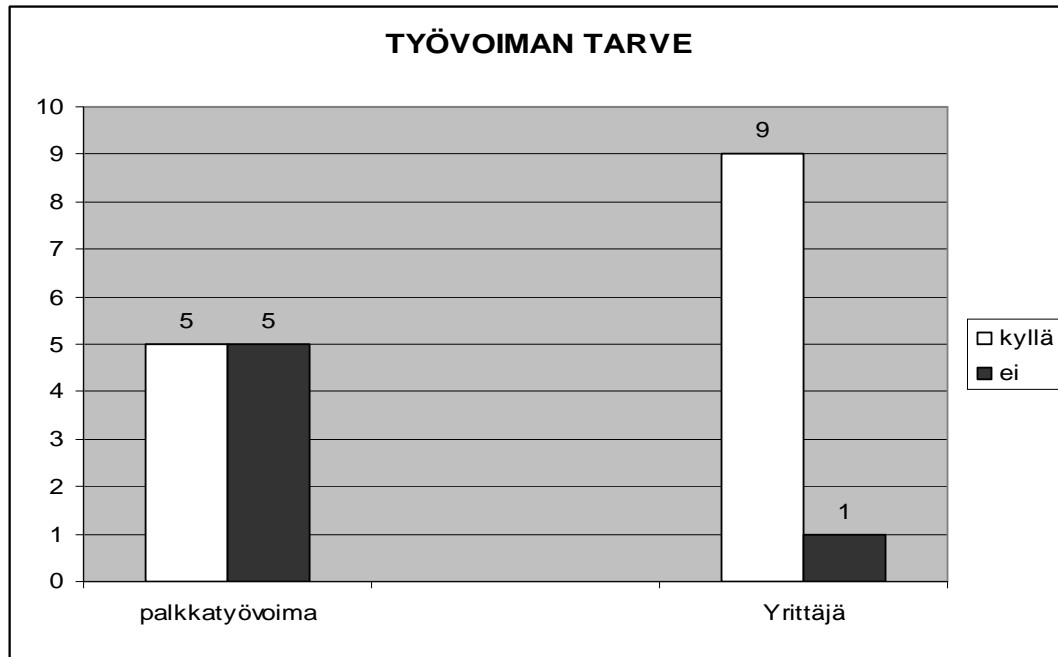
3 KYSELYN TULOKSET

3.1 Työnantajat

Kysely lähetettiin kahdelletoista eri työnantajalle, jotka toimivat Ähtärissä ja lähialueilla. (Liite1) Metsätyöntekijöiden mahdollisia työllistäjiä oli kyselyssä mukana seuraavasti:

- Suuret metsäyhtiöt: 3
- Metsänhoitoyhdistykset: 3
- Metsäpalveluyrityksistä: 3
- Matkailualan yritys: 1
- Metsäkoneyrittäjä: 1
- Kaupunki: 1

Vastauksia saatiin kaikkiaan 10 . Kysymyksillä pyrittiin kartoittamaan, sitä onko yrityksissä tällä hetkellä alan työvoiman tarvetta, jos tarvetta ilmeni, niin millaista työtä olisi tarjolla. Yrityksiltä kysyttiin myös sitä, olisiko alan yrittäjä palkkatyövoimaa parempi vaihtoehto.

KAAVIO 1. Työvoiman tarve yrityksissä

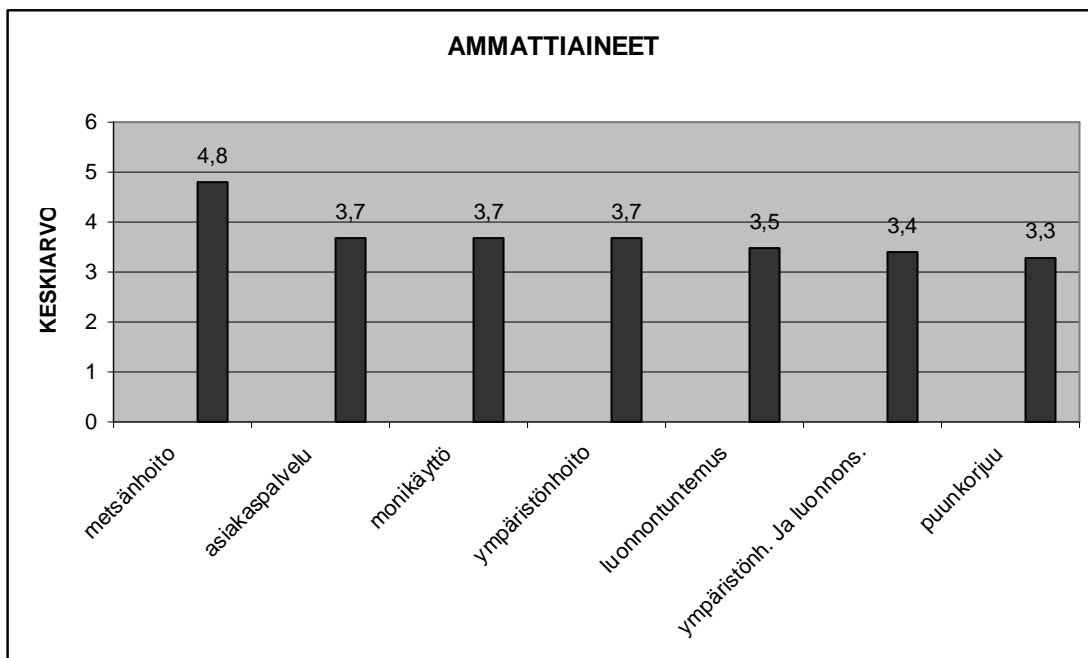
Eniten palkkatyövoiman tarvetta oli metsänhoitoyhdistyksillä ja vähiten suurilla metsäyhtiöillä. Niiden tarve kohdistui yksinomaan alan yrittäjiin. Eniten oli tarjolla taimikonhoitoa ja hakkuualueen ennakkoraivauksia, lisäksi myös istutusta ja nuoren metsän hoitoa eli perinteisiä metsurintöitä. Varsinaisista hakkuutöistä tarjottiin lähinnä erityiskohteita, jotka eivät sovellu koneille. Yhdellä yrityksellä oli tarjolla myös metsäsuunnittelua, puukauppaa ja luontomatkailuun liittyvää toimintaa.

Metsäalan perustutkintoon sisältyy tällä hetkellä yritystoiminnan perusteiden opetusta 2 ov, onko se työnantajien mielestä riittävä määrä oli yksi kysymyksen aihe. Kun työnantajilta kysyttiin: onko se riittävä määrä, mielipiteet jakautuivat 8-2, lisäämisen puolesta. Määrän riittävyyttä perusteltiin sillä, että opiskelujen tässä vaiheessa riittää, kun käydään perusteet läpi. Ne, jotka haluavat perehtyä asiaan tarkemmin, voivat hankkia oman toimisesta lisää tietoa.

Määrän lisäämistä kannattivat työnantajat ja he olivat sitä mieltä, että yrittäjyys lisääntyy metsäalalla tulevaisuudessa huomattavasti. Yrittäjyyttä pidettiin myös varteenotettavana keinona opiskelijan työllistymiseen metsäalalle. Eräs vastaajista oli sitä mieltä, että nykyisillä yrittäjillä on liian kapea tietämys yritystoiminnasta ja se vaikeuttaa uusien yritysten syntymistä. Kaikki työnantajat eivät vastauksiaan tämän kohdan kysymyksiin perustelleet.

3.1.1 Ammattiaineiden osuus

Metsäalan työnantajille suunnatussa kyselyssä kartoitettiin erikseen ammatti- ja valinainaineiden tärkeyttä. Tavoitteena oli vastauksien avulla selvittää, millaista osaamista ja ammattitaitoa työnantajat tulevaisuuden työntekijöiltään odottavat. Aineiden tärkeys määriteltiin asteikolla 1-5 siten, että numero 1 tarkoitti vähemmän tärkeää ja numero 5 erittäin tärkeää. Kaavioon on laskettu vastauksien keskiarvot, jokaiselle ammattiaineelle erikseen.

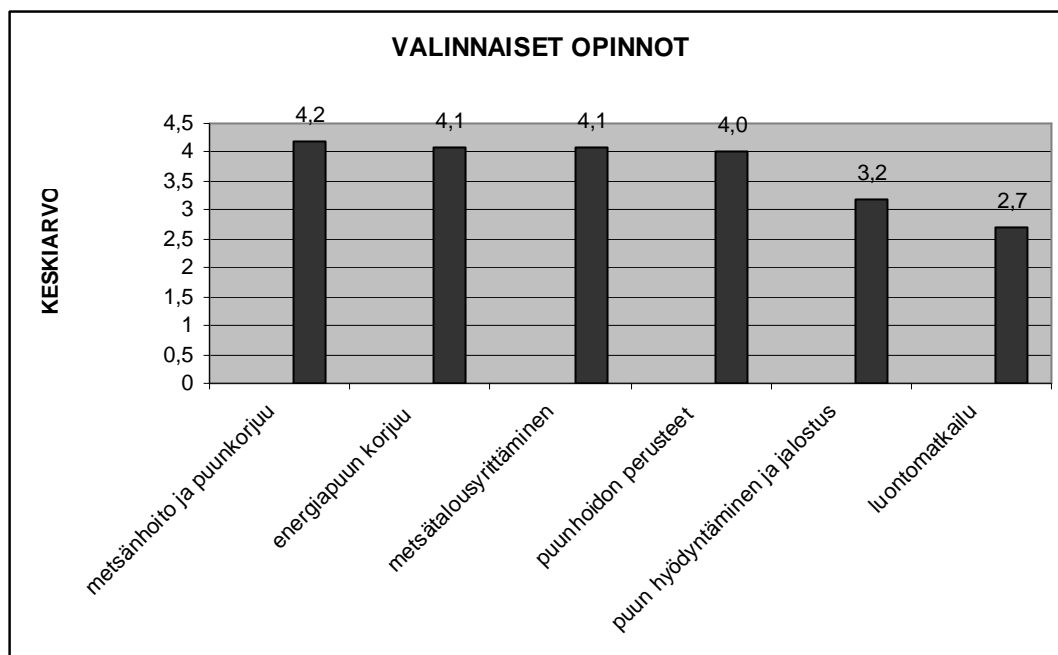

KAAVIO 2. Ammattiaineet

Metsänhoito oli ammattiaine, jota työnantajat pitivät selkeästi tärkeimpänä, asiakaspalvelu, ympäristönhoito ja monikäyttö olivat seuraavilla sijoilla. Huonoiten menestyivät puunkorjuu, ympäristönhoito ja luonnonsuojelu sekä luonnontuntemus. Niistä puunkorjuu kuuluu metsätalouden koulutusohjelmaan ja muut kaksi monikäytön koulutusohjelmaan.

3.1.2 Valinnaiset opinnot

Vallinaisia opintoja sisältyy metsäalan perustutkintoon tällä hetkellä 10 opintoviikkoa. Viiden opintoviikon kurseista ovat Tuomarniemellä käytössä: Puunhoidon perusteet ja Puun hyödyntämien ja jalostus. Kaavioissa 3 ovat kyselyn tulokset valinnaisaineiden osalta.

KAAVIO 3. Valinnaiset opinnot

Kyselyssä työnantajat pitivät tärkeimpänä: Metsähoidon ja puunkorjuun kurssia, myös Energiapuun korjuu, Metsätalousyrittäminen ja Puun hoidon perusteet koettiin tärkeiksi.

Luontomatkailun ja Puun hyödyntämisen ja jalostuksen kurssit jäivät muista selvästi vähemmälle.

Osa työnantajista antoi myös perustelut painotuksilleen. Metsäyhtiöillä oli tarvetta lähinnä metsureille, ei niinkään metsäluonnonhoitajille. He kaipasivat myös lisää yrittäjäkoulutusta ja yksi oli sitä mieltä että, tulevaisuuden haasteet luovat tarpeet. Mitä se sitten tarkoittaakaan.

Metsäpalveluyrittäjä piti tärkeänä, että työn osaamisen lisäksi työntekijä hallitsee ekologisuuden. Hän kaipasi alalle myös lisää oppisopimusoppilaita. Kaupungin edustaja toivoi että opetusta suunnataan enemmän ympäristönhoidon, luonnonsuojelun ja monikäytön suuntaan. Hän piti myös metsätalousyrittämistä nousevana trendinä.

3.1.3 Opiskelijakyselyt

Kysely lähetettiin kymmenelle viime vuosina 2003 – 2006 Tuomarniemeltä, metsuriksi tai metsäluonnonhoitajaksi valmistuneille opiskelijoille. (liite 2) Kaksi heistä oli aikuisopiskelijoita ja loput nuorisoasteelta valmistuneita. Vastauksia saatiin kaikkiaan seitsemän. Kysymyksillä pyrittiin kartoittamaan valmistuneiden työllistymistä metsäalalle, ja sitä millaista työtä he tällä hetkellä tekevät. Kehittämishankeen ohjaajan toivomuksesta kysyttiin myös syytä miksi vastaaja hakeutunut juuri Tuomarniemelle opiskelemaan. Valmistuneet olivat työllistyneet seuraavasti:

- Metsäalantyöntekijä: 4
- Metsäpalveluyrittäjä: 2
- Metsäalanopiskelija: 1
- Metsätalousyrittäjä: 1 *

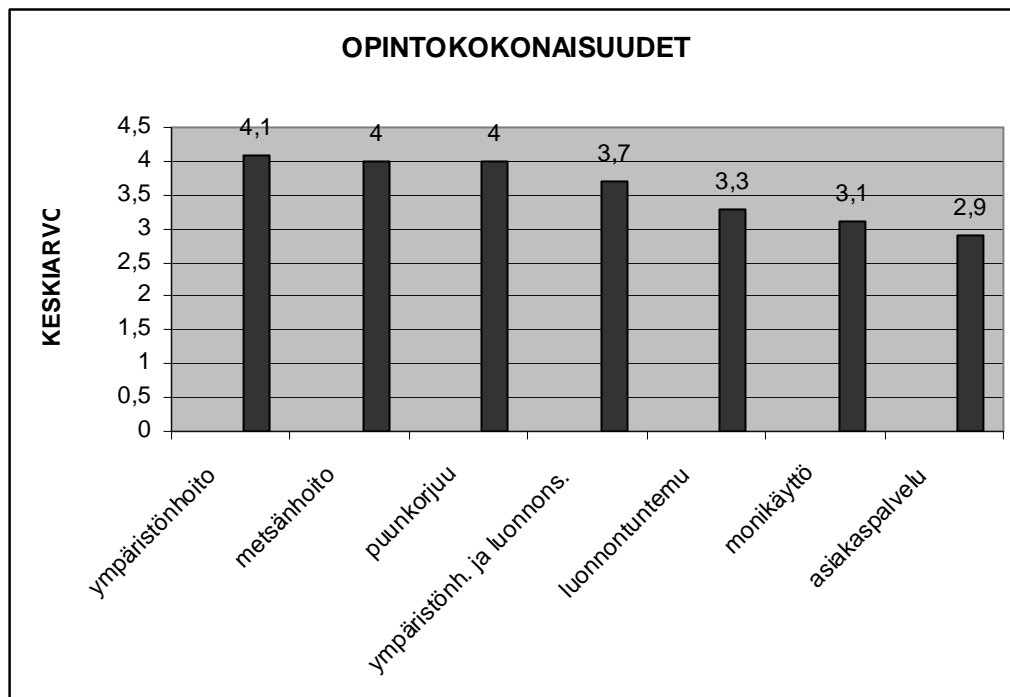
* toimi myös metsäalan työntekijänä

Kaikki entiset opiskelijat olivat työllistyneet metsäalalle, yksi heistä jatkoi opiskeluaan alan ammattikorkeakoulussa. Työt olivat lähinnä metsänhoitotöitä ja jonkin verran

myös hakkuita ja metsäkonetöitä. Metsäpalveluyrittäjien työnkuvaan kuului myös erilaiset suunnittelutyöt, konsultointi, maisemanhoitotyöt, työnjohto ja puukauppa.

Metsätalouden- ja monikäytön koulutusohjelmien vetovoimatekijöitä Tuomarniemellä kartoitettiin kysymällä tärkeimpiä syitä juuri kyseiseen koulutukseen hakeutumiseen. Kiinnostus alaan ja koulun sijainti olivat selkeästi kaksi tärkeintä syytä. Muut syyt olivat yksittäisiä myös jotenkin alaan liittyviä.

Valmistuneilta kysyttiin myös millaiset valmiudet he kokivat saaneensa, metsurin/metsäluonnonhoitajan töihin Tuomarniemellä opiskellessaan. Heitä pyydettiin arvioimaan opetuksen taso, asteikolla 1-5 ammattiaineiden opintokokonaisuuksien kannalta. Vastauksina saatiin seuraavat keskiarvot:

KAAVIO 4. Opintokokonaisuudet

Ympäristönhoito metsänhoito, puunkorjuu ja ympäristönhoito ja luonnonsuojelu olivat ne osa alueet, joilla koulutus oli antanut parhaat valmiudet työelämään. Asiakaspalve-

lusta, luonnontuntemuksesta ja monikäytöstä valmistuneet kokivat saaneensa selkeästi huonommat valmiudet.

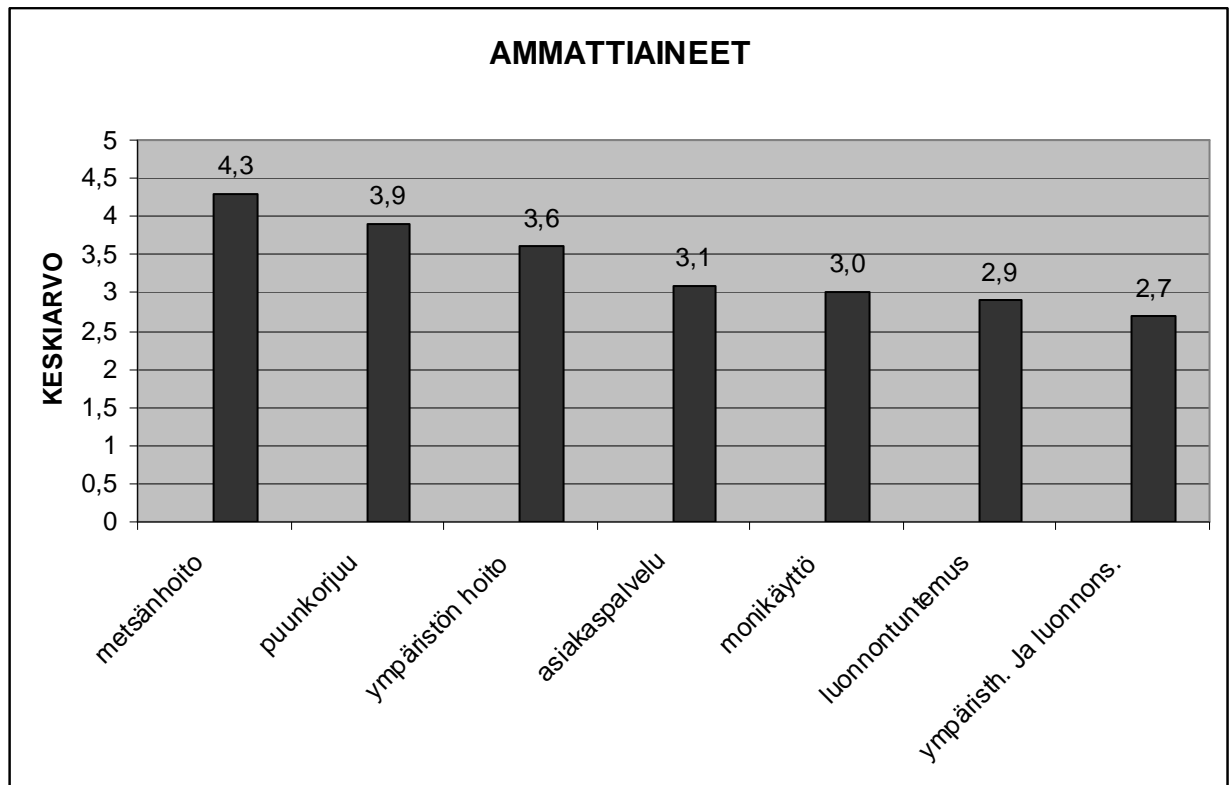
3.1.4 Opettajakyselyt

Kysely lähetettiin niille seitsemälle opettajalle, jotka pääasiassa vastaavat metsureiden ja metsäluonnonhoitajien ammattiaineiden opetuksesta Tuomarniemellä. (liite3). Vastaus saatiin lopulta kaikilta seitsemältä. Opettajilta kysyttiin samoja asioita kuin työantajilta ja tarkoitus oli verrata vastauksia keskenään.

Kun opettajilta kysyttiin, onko nykyisessä opetussuunnitelmassa oleva 2 ov yritystoiminnan perusteita tarpeeksi. Vastaukset jakautuivat tasan 3-3. Myönteistä vastausta perusteltiin sillä, että halutessaan lisäoppia voi etsiä muiden organisaatioiden tarjonnasta. Toinen vastaaja katsoi nykyisen määrän riittävän, kun lisäksi kaikessa opetuksessa suuntaus on yrittäjyyteen kannustava. Kielteistä vastausta perusteltiin sillä, että yrittäjyys on todennäköisin tapa työllistyä alalle. Yksi vastaajista esitti, että opetuksen lisäys olisi liitettävä ammattiaineiden opetukseen, jotta se saataisiin mielenkiintoisemmaksi.

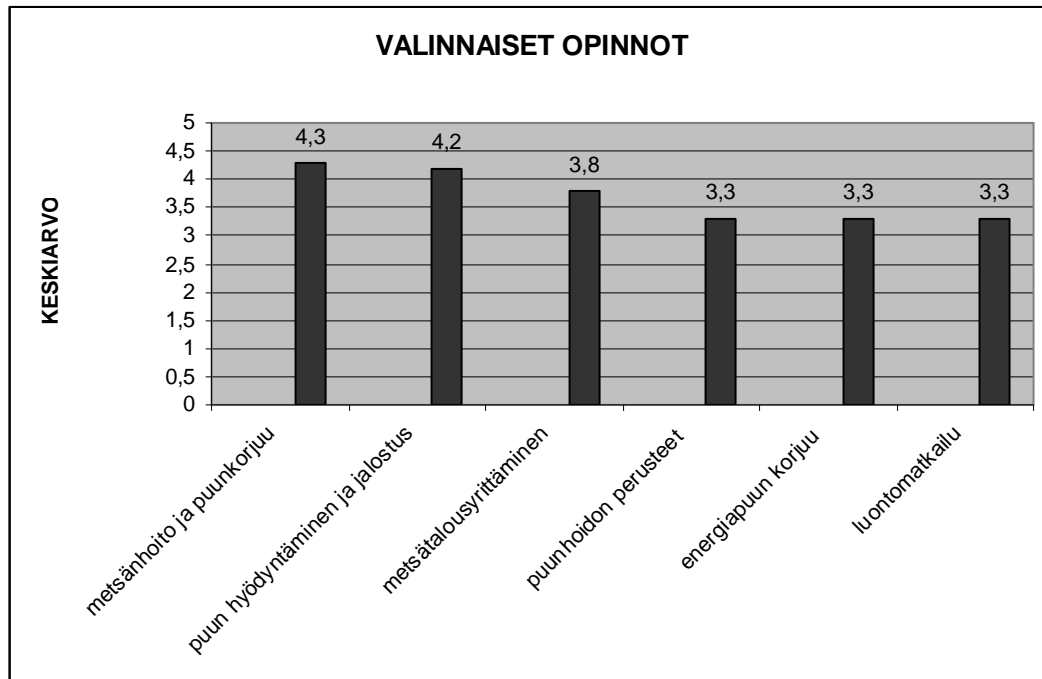
3.1.5 Ammattiaineiden painotus

Tuomarniemen opettajille suunnatussa kyselyssä kartoitettiin erikseen ammatti- ja valinnaisaineiden tärkeyttä uudessa opetussuunnitelmassa. Tavoitteena oli selvittää, mikä on opettajien näkökulma, ammattiainein painotuksiin uudessa opetussuunnitelmassa. Aineiden tärkeys määriteltiin asteikolla 1-5, siten että numero 1 tarkoitti vähemmän tärkeää ja numero 5 erittäin tärkeää. Kaavioon 5 on laskettu vastauksien keskiarvot jokaiselle ammattiaineelle erikseen.

KAAVIO 5. Ammattiaineet

Perusteluissaan opettajat pitivät tärkeimpinä metsänhoidon ja erikoiskohteiden puunkorjuun osaamista, jotka luovat pohjan työllistymiselle. Metsänhoitoa pidettiin tärkeimpänä työllistäjänä. Yritystoiminta, johon asiakaspalvelu liittyy olennaisena osana, nostettiin esiin. Isona ongelmana nähtiin se, riittääkö tulevaisuudessa opiskelijoita tämän alan koulutukseen.

KAAVIO 6. Valinnaiset opinnot

Valinnaisten opintojen perusteluissaan opettajat toivat esiin mm. seuraavia asioita: oppilaitoksen mahdollisuudet valinnaisten kurssien järjestämiseen, on otettava huomioon. Luontomatkailun ennustettiin lisäävän suosiotaan tulevaisuudessa, ja valinnaisilla opinnoilla pitäisi oppilaiden osaamista laajentaa myös alan ulkopuolelle. Yksi vastaajista piti metsänhoitoon ja käyttöön liittyviä kursseja selkeästi tärkeämpänä kuin matkailuun liittyviä.

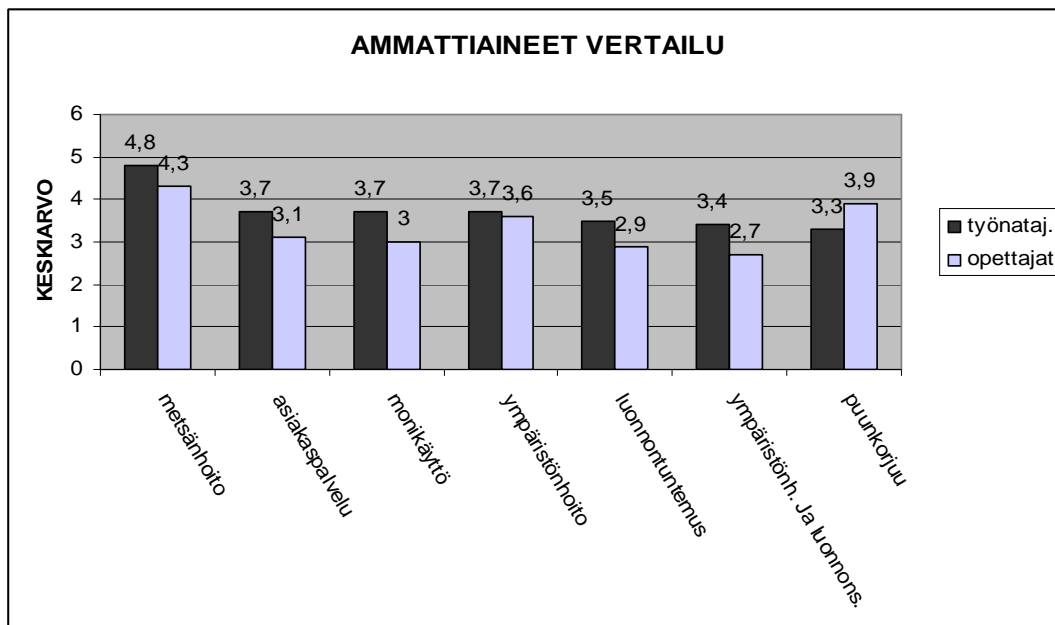
4 TULOSTEN TARKASTELU

Kaikilla kyselyihin vastanneilla työnantajilla oli tarvetta manuaalisen metsätyön osaajista. Suurin tarve oli yrittäjistä, mutta myös palkkatyövoimaa tarvitsisi puolet vastanneista. Suurin osa tarpeesta suuntautui osa-aikaiseen työvoimaan, mutta yhdellä metsänhoitoyhdistyksellä oli tarjolla metsurille myös vakituista työtä. Metsänhoitoyhdistykset

suhtautuivat muutenkin palkkatyövoimaan paljon myönteisemmin kuin suuret metsäyhtiöt, joiden tarve kohdistui yksinomaan yrittäjiin.

Kyselyn tuloksista on pääteltävissä, että metsänhoitotyöt ja hakkuualojen ennakkoraivaukset ovat myös tulevaisuudessa metsureiden suurin työllistäjä. Hakkutöissä kyseeseen tulevat lähinnä erikoiskohteet joissa konehakkuu ei ole järkevää tai taloudellisesti kannattavaa. Luontomatkailuun liittyviä töitä on tarjolla lähinnä kaupungeilla, matkailuyrityksillä ja osalla metsäpalveluyrityksiä.

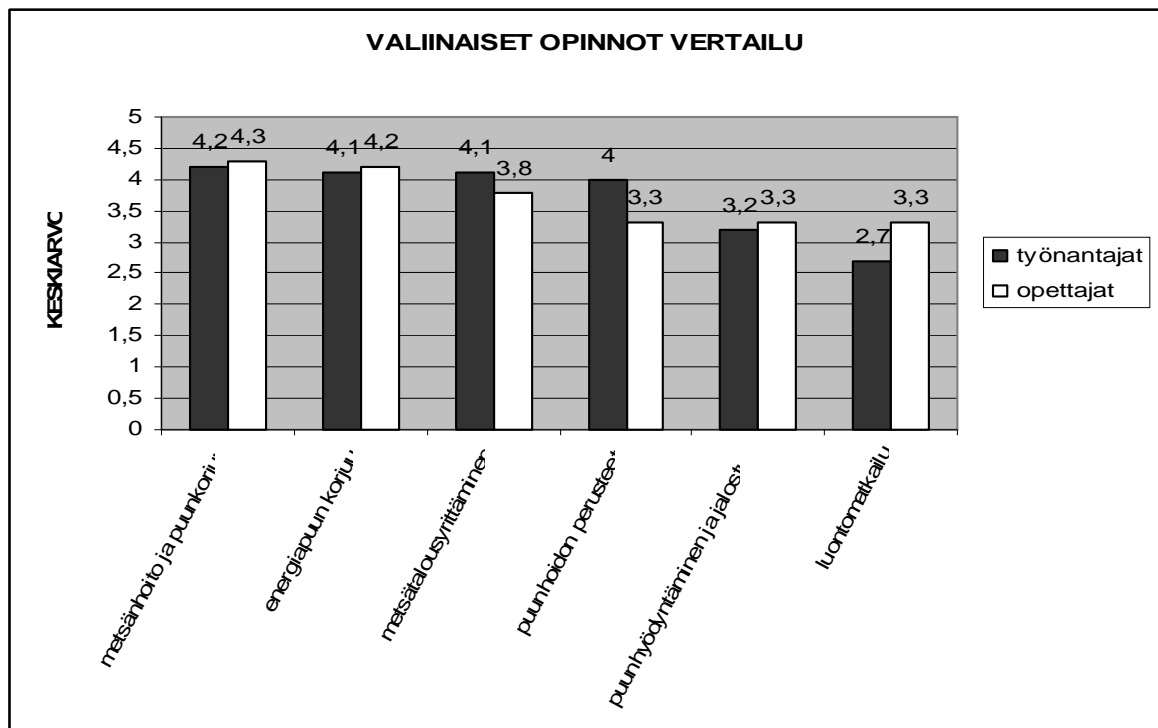
Ammattiaineiden painotuksesta kysyttäessä metsänhoitoa pidettiin selkeästi tärkeimpänä sekä opettajien että työnantajien keskuudessa. Tulos on samansuuntainen sen myös sen kanssa, millaista työtä työnantajilla on metsureille tulevaisuudessa tarjota. Ympäristönhoidon tärkeyden ovat molemmat osapuolet ymmärtäneet, koska se on noussut kyselyssä toiseksi tärkeimmäksi. Puunkorjuuta opettajat painottaisivat huomattavasti työnantajia enemmän. Muut aineet saivat suhteellisen tasaisesti kannatusta, kaikkein huonoiten menestyi metsien monikäytön koulutusohjelmassa oleva Ympäristöhoito ja luonnon-suojelu.

KAAVIO 7. Ammattiaineiden vertailu

Kaaviossa opettajien ja työnantajien näkemys, siitä mitä ammattiaineita oli painotettava eniten uudessa opetussuunnitelmassa. Pylväät kuvaavat vastausten keskiarvoja, kun arviointi tehtiin asteikolla 1 – 5.

Valinnaiset opinnot ovat vaihtoehtoisia 5 ov:n kursseja, joista kaksi valitaan mukaan opetusohjelmaan. Molemmat vastaajaryhmät pitivät tärkeimpinä kursseina myös valinnaisista, Metsänhoitoa ja Puunkorjuuta. Opettajat olisivat painottaneet toiseksi eniten Energiapuun korjuun kurssia. Työnantajat arvioivat toiseksi tärkeimmäksi Energiapuun korjuun ja Metsätalousyrittämisen kurssit. Luontomatkailu oli se kurssi, jota haluttiin painottaa kaikkein vähiten.

KAAVIO 8. Valinnaiset opinnot vertailu

4.1 Yritystoiminnan opetuksen laajuus

Metsäalan perustutkintoon sisältyy tällä hetkellä yritystoiminnan perusteiden opetusta 2 ov. Kun työnantajilta kysyttiin: onko määrä riittävä, mielipiteet jakautuivat 8-2, lisäämisen puolesta. Määrän lisäämistä kannattavat työnantajat, olivat sitä mieltä että yrittäjyys lisääntyy metsäalalla tulevaisuudessa huomattavasti. Yrittäjyyttä pidettiin myös varteenotettavana keinona opiskelijan työllistymiseen metsäalalle.

Määrän riittävyttä perusteltiin, sillä että opiskelujen tässä vaiheessa riittää, kun käydään perusteet läpi. Ne, jotka haluavat perehtyä asiaan tarkemmin voivat hankkia omatomaisesti lisää tietoa. Eräs vastaajista oli sitä mieltä, että nykyisillä yrittäjillä on liian kapea tietämys yritystoiminnasta ja se vaikeuttaa uusien yritysten syntymistä. Kaikki työnantajat eivät vastauksiaan tämän kohdan kysymyksiin perustelleet.

Kun opettajilta kysyttiin, onko nykyisessä opetussuunnitelmassa oleva 2 ov:n yritystoiminnan perusteita tarpeeksi. Vastaukset jakautuivat tasan 3-3. Myönteistä vastausta perusteltiin sillä, että halutessaan lisäoppia opiskelija voi etsiä muiden organisaatioiden tarjonnasta. Toinen vastaaja katsoi nykyisen määrän riittävän, kun lisäksi kaikessa opetuksessa suuntaus on yrittäjyyteen kannustava. Yksi vastaajista esitti, että opetuksen lisäys olisi liitettävä ammattiaineiden opetukseen, jotta aihe saataisiin mielenkiintoisemmaksi.

5 POHDINTA

Ammatillinen koulutus nuorisoasteella ei ole enää pelkästään hyvän ammattitaidon oppimista, sen rinnalla on huolehdittava myös opiskelijan persoonallisuuden kehittymisestä. Tavoitteena on kasvattaa nuoresta yhteiskunnan aktiivinen ja vastuullinen jäsen.

(Metsäalan perustutkinto 2001, 101)

Tämä aiheuttaa sen, että nuorisoasteen opetuksessa ei voida keskittyä pelkästään perusammattitaidon kehittämiseen. Tänä päivänä metsurin työ on lähinnä metsänhoitoa ja puutavaran hakkuuta erityisolosuhteissa. Koska työ on pääasiassa urakkatyötä, yksi tärkeimmistä ammatissa menestymisen edellytyksistä on tehokkuus. Se on saavutettavissa vain pitkällä kokemuksella. Useimpien kohdalla opiskeluaika ei siihen riitä. Uuden opetus suunnitelman laatijoiden työ ei ole helppoa, koska he joutuvat ottamaan huomioon monen asiaan vaikuttavan tahon mielipiteet.

Kuten kyselyn tuloksista käy ilmi, alan suuremmat työnantajat pyrkivät jatkossa siirtämään metsurin työt lähes täysin yrittäjien hoidettavaksi. Palkkatöihin voi päästä vain metsänhoitoyhdistyksiin ja suurimpiin metsäpalveluyrityksiin. On hyvin todennäköistä, että myös ne siirtyvät jatkossa entistä enemmän yrittäjien käyttöön. Se on valitettavaa, sillä on erittäin harvinaista, että valmistuvalla olisi heti täydet valmiudet alan yrittäjäksi. Yrittäjän on oltava oman alansa huippuammattilainen, mutta myös yrityksen taloudellinen puoli ja markkinointi on hallittava. (Metsuri- ja metsäpalveluyrittäjän hinnoittelupas 2007, 4.)

Opettajana olen päässyt seuraamaan viimevuosina Tuomarniemeltä valmistuneiden, metsureiden ja metsäluonnonhoitajien ammatillista osaamista hyvinkin läheltä. Tosiasia on, että yksikään heistä ei heti ole ollut valmis ryhtymään yrittäjäksi. 70-luvulla metsäkouluissa maksettiin oppilaille harjoitustöistä työehtosopimuksen mukaista urakkapalkkaa. Olisiko tämä keino jolla oppilaiden motivaatiota parantamalla saataisiin heidän työn tehokkuutensa paremmaksi jo opiskeluaikana.

Tällä hetkellä parhaaksi väyläksi metsäpalveluyrittäjäksi näen sen, että juuri valmistunut metsuri hakeutuu ensin palkkatöihin muutamaksi vuodeksi ja vasta sen jälkeen ryhtyy miettimään yrittäjäksi ryhtymistä. Vakituista palkkatyötä voi olla vaikea alalta löytää, mutta kausimetsuriksi työllistyminen varsinkin kesäaikaan on aika helppoa. Vasta muutamana vuoden työkokemus opiskelujen jälkeen ja varmuus omasta ammattitaidosta ja tehokkuudesta, antavat riittävät valmiudet yrittäjyyteen.

Kuten kyselyssä tuli esiin, metsuriopiskelijoiden saatavuus on tulevaisuudessa entistä vaikeampaa. Kyseessä ei todellakaan ole mikään nykynuorison unelma-ammatti. Keino- ja opiskelijahankintaan olisi kuitenkin löydettävä, koska töitä näyttää alalta löytyvän myös jatkossa. Metsäopetus yhteistyökumppaneineen on uudessa, hevimetsurivideossaan lähtenyt aukomaan aivan uusia uria alan markkinoinnissa. Metsurin työn ja hevimusiikin yhdistäminen on jotain uutta ja ennenkuulumatonta.

Kaikesta huolimatta on kuitenkin hyvin todennäköistä, että metsurikoulutukseen ei haakeudu tulevaisuudessa tarpeeksi opiskelijoita. Se johtaa siihen, että metsänhoitotöitä on pakko koneellistaa entistä enemmän ja sitä kautta, se lisää metsäkoneenkuljettajien tarvetta. Koneellistamisen kustannustehokkuus verrattuna perinteiseen metsurityöhön on kuitenkin edelleen suuri ongelma myös tulevaisuudessa. Töitä manuaalisella puolella riittää myös jatkossa, eri asia sitten on mistä tekijät.

LÄHTEET

Metsuri- ja metsäpalveluyrittäjän hinnoitteluopas. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy

Metsäalan perustutkinto 2001. Opetushallitus. Helsinki: WSOY Nurminen & Bergroth.

Riukulehto, S. Tuomarniemi, Siellä ei koskaan sada.. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Sanström Markus. Metsätyövoiman tarve 2007, Helsinki: Käpylä Print Oy

Suomenmetsäopetus 2009. Teemasivut. Viitattu 16.4.2009. [Http://www.metsaopetus.fi](http://www.metsaopetus.fi)

Tukeva J. 2007 Koulutuspäälikkö, Koulutuskeskus Sedu maatalous- ja metsäoppilaitos Tuomarniemi. Haastattelu. 10.2.2007

Varsinais-Suomen maaseutuoppilaitos 2009. Oppilaitoksen teemasivut. Viitattu 16.4.2009. [Http://www.s-smol.fi](http://www.s-smol.fi)

LIITTEET

Liite 1. Työnantajakyselylomakkeet

27.10.2006

Hei

Olen Mikko Kässi, metsäpalveluyrittäjä / Ähtärin Alastaipaleelta. Opiskelen Jyväskylän ammatillisessa opettajakorkeakoulussa, tavoitteenani on saavuttaa ammatillisen opettajan pätevyys. Yhtenä osana opiskeluuni kuuluu päättötyö, josta opettajakoulutuksessa käytetään nimitystä kehittämishanke. Minun aiheeni on uuden metsäluonnonhoitajan opetus suunnitelman taustaselvitys. Tätä kyselyä apuna käyttäen käytössä olevista metsurin ja metsäluonnonhoitajan, opetussuunnitelmista kehitetään, Tuomarniemelle yksi uusi manuaalisen metsätyön opetussuunnitelma. Tavoitteenamme on, että uuden opetussuunnitelman avulla pystymme mahdollisimman hyvin vastaamaan, työnantajien tämän alan työntekijöille asettamiin ammattitaitovaatimuksiin.

Tarkoitukseni on toteuttaa metsureita ja metsäluonnonhoitajia työllistävillä yrityksillä kyselytutkimus, jonka avulla kartoitetaan kyseessä olevan työvoiman tarvetta ja ammattitaitovaatimuksia lähitulevaisuudessa. Tämän kyselyn lisäksi uuden opetussuunnitelman kehittämiseen otetaan mukaan myös perustutkinnon opettajille ja entisille oppilaille suunnattujen kyselyiden tulokset.

Ammatilliset opinnot toisena ja kolmantena lukuvuonna, ovat se pääryhmä, johon pystymme uudessa metsäluonnonhoitajan opetussuunnitelmassa vaikuttamaan. Liitteistä näet tarkemmin, mitä kurseja molempien koulutusohjelmien ammatilliset opinnot, tällä hetkellä pitävät sisällään.

Käytössä olevissa metsurin ja metsäluonnonhoitajan opetussuunnitelmissa opintojen laajuus on 120 ov ja ne jakautuvat pääryhmittäin seuraavalla tavalla:

YHTEISET OPINNOT **20 ov**

AMMATILLISET OPINNOT **90 ov**

Opintoihin sisältyy työssäoppimista vähintään 20 ov

TUTKINNON YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT 1. lukuvuosi 25 ov

KOULUTUSOHJELMIEN AMMATILLISET OPINNOT 2-3 lukuvuosi 65 ov

1. Metsätalouden koulutusohjelma, metsuri

Metsänhoito	25 ov
Puunkorjuu	20 ov
Ympäristöhoito	10 ov
	55 ov

2. Metsien monikäytön koulutusohjelma, metsäluonnonhoitaja

Luonnontuntemus	8 ov
Metsien monikäyttö	24 ov
Ympäristöhoito ja luonnonsuojelu	17 ov
Asiakaspalvelu	6 ov
	55 ov

VALINNAISET OPINTOKOKONAISUUDET

10 ov

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 OV

Tämä kirje on lähetetty, tämän alueen suurimmille metsäyhtiöille, metsänhoitoyhdistyksille, Metsähallitukselle, muutamalle metsäpalveluyrittäjälle ja paikalliselle sähköyhtiölle. Tämän kyselyn tulokset tulevat näkyviin ainoastaan kehityshankkeessani ja vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Kehittämishankkeeni onnistuminen perustuu tähän kyselyyn, joten minulle olisi hyvin tärkeää saada mahdollisimman paljon vastauksia.

Ohessa kyselylomake, jonka toivoisin teidän täyttävän ja palauttavan mukana olevassa kirjekuoressa mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 14.11.2006.

Kiitokset kaikille jo etukäteen vastauksista!

Hyvää syksyn jatkoa

Mikko Kässi

Rautalahdentie 9

63780 Alastaipale

Puh. 040 8228 682

KYSELYLOMAKE

1. Mihin ryhmään vastaaja kuuluu

metsäyhtiö _____
sähköyhtiö _____
metsänhoitoyhdistys _____
metsäpalveluyrittäjä _____
metsäkoneyrittäjä _____

2. Onko yrityksessänne tarvetta palkata lähitulevaisuudessa metsäluonnonhoidon ja maanalaisten metsätyön osaajia?

Kyllä _____

Ei _____

Jos vastasitte myöntävästi, niin millaista työtä on tarjolla

3. Jos yrityksessänne ei ole kiinnostusta palkkatyövoiman lisäämiseen, olisiko kyseisen alan yrittäjä teidän kannaltanne parempi vaihtoehto?

Kyllä _____

Ei _____

4. Yritystoiminnan opetusta metsäalan perustutkintoon sisältyy tällä hetkellä 2 ov, onko se riittävä määrä?

Kyllä _____

Ei _____

Mahdolliset perustelut?

. Arvioi seuraavien opintokokonaisuuksien merkitystä nyt ja lähitulevaisuudessa, metsäalan manuaalisten työtehtävien kannalta. Eli toisen sanoen, mitä asioita metsäalan perustutkinnossa pitäisi opettaa enemmän ja mitä voisi jättää vähemmälle. Liitteistä selviää mitä kurseja kukin opintokokonaisuus tällä hetkellä sisältää. Käytä asteikkoa 1 – 5, siten että numero 5 tarkoittaa erittäin merkityksellinen.

METSÄTALOUDEN KOULUTUSOHJELMA

Metsänhoito	25 ov	_____
Puunkorjuu	20 ov	_____
Ympäristöhoito	10 ov	_____

METSIIEN MONIKÄYTÖN KOULUTUSOHJELMA

Monikäyttö		24 ov
Ympäristöhoito- ja luonnon suojelu	17 ov	_____
Luonnontuntemus	8 ov	_____
Asiakaspalvelu	6 ov	_____

VALINNAISET OPINNOT

Vaihtoehtoiset kurssit

* Puunhoidon perusteet	5 ov	_____
* Puun hyödyntäminen ja jalostus	5 ov	_____
Metsätalousyrittäminen	5 ov	_____
Energiapuun korjuu	5 ov	_____
Metsänhoito ja puunkorjuu	5 ov	_____
Luontomatkailu	5 ov	_____

* Tuomarniemellä tällä hetkellä käytössä olevat

Mahdolliset perustelut?

Liite 2. Opiskelijakyselylomakkeet

Hei

Olen Mikko Kässi, metsäpalveluyrittäjä / opettaja Ähtärin Alastaipaleelta. Opiskelen Jyväskylän ammatillisessa opettajakorkeakoulussa, tavoitteenani on saavuttaa ammatillisen opettajan pätevyys. Yhtenä osana opiskeluuni kuuluu päättötyö, josta opettajakoulutuksessa käytetään nimitystä kehittämishanke. Minun aiheeni on uuden metsäluonnonhoitajan opetussuunnitelman taustaselvitys. Tätä kyselyä apuna käyttäen käytössä olevista metsurin ja metsäluonnonhoitajan, opetussuunnitelmista kehitetään, Tuomarniemelle yksi uusi, manuaalisen metsätyön opetussuunnitelma. Tavoitteenamme on, että uuden opetussuunnitelman avulla pystymme mahdollisimman hyvin vastaamaan, työnantajien tämän alan työntekijöille asettamiin ammattitaitovaatimuksiin.

Tarkoitukseni on toteuttaa Tuomarniemellä metsurin tai metsäluonnonhoitajan tutkinnon suorittaneille opiskelijoille kyselytutkimus, jolla kartoitetaan heidän tyytyväisyyttään opintojen sisältöön. Tämän kyselyn lisäksi uuden opetussuunnitelman kehittämiseen otetaan mukaan myös perustutkinnon opettajille ja metsäalan työnantajille suunnattujen kyselyiden tulokset.

Tämä kirje on lähetetty kymmenelle entiselle perustutkinnon opiskelijalle, osa heistä on aikuisopiskelijoita. Kehittämishankkeeni onnistuminen perustuu tähän kyselyyn, joten minulle olisi hyvin tärkeää saada mahdollisimman paljon vastauksia. Ohessa kyselylomake, jonka toivoisin teidän täyttävän ja palauttavan mukana olevassa kirjekuoressa mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 18.12.2006

Kiitokset kaikille vastauksista, jo etukäteen!

Mikko Kässi
Rautalahdentie 9
Alastaipale 63780
Puh. 040 822 8682

KYSELYLOMAKE

1. Mikä on tämän hetkinen työnkuvasi?

metsäalan työntekijä	_____
metsäpalveluyrittäjä	_____
metsätoimihenkilö	_____
metsätalousyrittäjä	_____
joku muu kuin metsäala	_____

2. Jos työskentelet metsäalalla, niin mitä työtä pääasiassa teet?

2. Mitkä olivat tärkeimmät syyt siihen, että hakeuduit Tuomarniemelle opiskelemaan metsäalaa?

3. Millaiset valmiudet koet saaneesi metsurin / metsäluonnonhoitajan töihin Tuomarniemellä opiskellessasi. Arvioi saamaasi opetusta seuraavien opintokokonaisuuksien kannalta. Käytä asteikkoa 1 – 5, siten että numero 5 tarkoittaa, että olet erittäin tyytyväinen ja numero 1 että olet tyytymätön saamaasi opetukseen.

Metsänhoito	(taimikonhoito, raivaus ja istutus)	___
Puunkorjuu	(puutavaran hakkuu, erikoispuiden kaato, jne.)	___
Ympäristöhoito		___
Luonnontuntemus		___
Ympäristöhoito- ja luonnon suojele		___
Asiakaspalvelu		___
Yritystoiminta		___

Perustele kantasi

Liite 3. Opettajakyselylomakkeet

Hei

Olen Mikko Kässi, metsäpalveluyrittäjä / Ähtärin Alastaipaleelta. Opiskelen Jyväskylän ammatillisessa opettajakorkeakoulussa, tavoitteenani on saavuttaa ammatillisen opettajan pätevyys. Yhtenä osana opiskeluuni kuuluu päättötyö, josta opettajakoulutuksessa käytetään nimitystä kehittämishanke. Minun aiheeni on uuden metsäluonnonhoitajan opetussuunnitelman taustaselvitys. Tätä kyselyä apuna käyttäen, käytössä olevista metsurin ja metsäluonnonhoitajan, opetussuunnitelmista kehitetään Tuomarniemelle, yksi uusi manuaalisen metsätyön opetussuunnitelma. Tavoitteena on, että uuden opetus-

suunnitelman avulla pystytään mahdollisimman hyvin vastaamaan, työnantajien tämän alan työntekijöille asettamiin ammattitaitovaatimuksiin.

Olen toteuttanut metsureita ja metsäluonnonhoitajia työllistävillä yrityksillä kyselytutkimuksen, jonka avulla kartoitettiin kyseessä olevan työvoiman tarvetta ja ammattitaitovaatimuksia nyt ja lähitulevaisuudessa. Tämän lisäksi olen tehnyt kyselyn myös perustutkinnon entisille oppilaille. Tämä kysely suunnataan niille Tuomarniemen opettajille, jotka pääasiassa vastaavat, metsurien ja metsäluonnonhoitajien ammattiaineiden opettamisesta.

Liitteessä 1, on kaaviot yrityksille ja entisille oppilaille suunnattujen kyselyiden tuloksista. Niihin voitte perehtyä, ennen kuin vastaatte omaan kyselyynne. Tämä kysely on lähetetty niille seitsemälle opettajalle, jotka pääasiassa vastaavat metsureiden ja metsäluonnonhoitajien ammatillisten aineiden opettamisesta Tuomarniemellä. Tämän kyselyn tulokset tulevat näkyviin ainoastaan kehityshankkeessani ja vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Kehittämishankkeeni onnistuminen perustuu tähän kyselyyn, joten minulle olisi hyvin tärkeää saada kaikilta vastaukset.

Ohessa kyselylomake, jonka toivoisin teidän täyttävän ja palauttavan sähköpostilla mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 9.3.2007.

Kiitokset kaikille jo etukäteen, vastauksista!

Hyvää loppu talvea

Mikko Kässi
Rautalahdentie 9
63780 Alastaipale
Puh. 040 8228 682

KYSELYLOMAKE

1. Kuinka painottaisit seuraavia ammattiaineita uudessa metsäluonnonhoitajan opetussuunnitelmassa? Käytä asteikkoa 1 – 5, siten että numero 5 tarkoittaa, että aine on erittäin tärkeä ja numero yksi, ei kovin tärkeä.

Metsänhoito(taimikonh, raivaus JA istutus jne.)	_____
Puunkorjuu (puutavaran hakkuu, erikoispuiden kaato, jne.)	_____
Ympäristönhoito	_____
Luonnontuntemus	_____
Ympäristönhoito- ja luonnon suo	_____

Asiakaspalvelu _____

Yritystoiminta _____

Perustele kantasi

2. Kuinka painottaisit seuraavia valinnaisia ammattiaineita uudessa metsäluonnonhoitajan opetussuunnitelmassa? Käytä asteikkoa 1 – 5, siten että numero 5 tarkoittaa, että aine on erittäin tärkeä ja numero yksi, ei kovin tärkeä.

VALINNAISET OPINNOT

Vaihtoehtoiset kurssit

* Puunhoidon perusteet	5 ov	_____
* Puun hyödyntäminen ja jalostus	5 ov	_____
Metsätalousyrittäminen	5 ov	_____
Energiapuun korjuu	5 ov	_____
Metsänhoito ja puunkorjuu	5 ov	_____
Luontomatkailu	5 ov	_____

* Tuomarniemellä tällä hetkellä käytössä olevat

Perustele kantasi

3. Yritystoiminnan opetusta metsäalan perustutkintoon sisältyy tällä hetkellä 2 ov, onko se riittävä määrä?

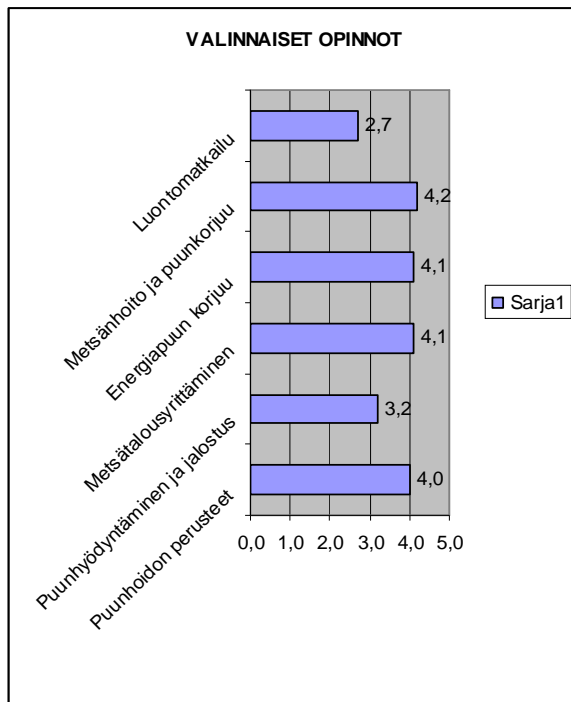
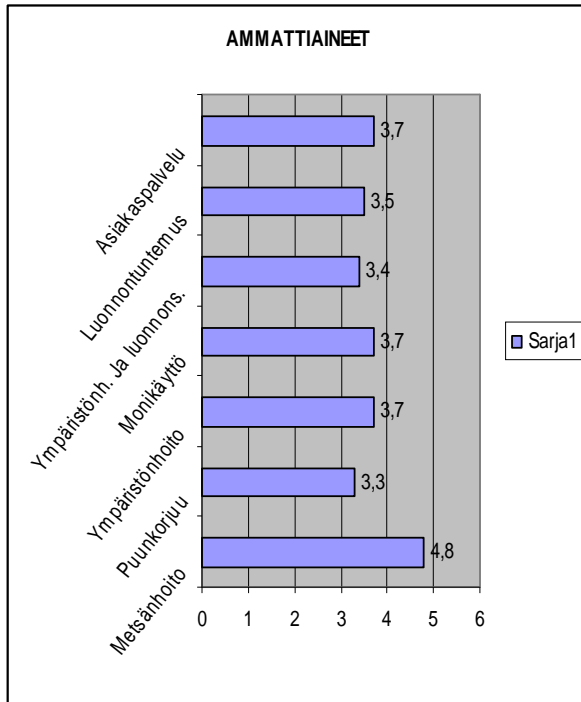
Kyllä _____

Ei _____

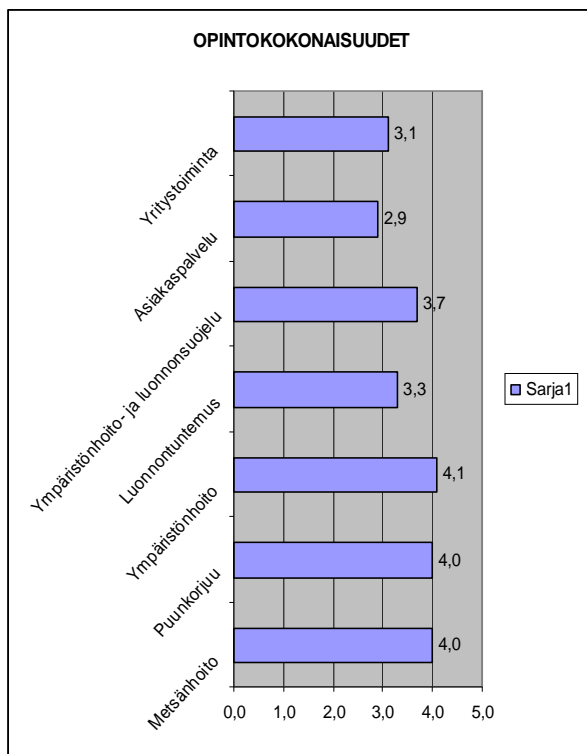
Mahdolliset perustelut?

4. Jos sinulla on jotain muuta uuteen opetussuunnitelmaan liittyvää asioita, joita haluaisit tuoda esiin tässä yhteydessä, niin ole hyvä.

Kun yrityksille suunnatussa kyselyssä, kysyttiin ammatti- ja valinnaisaineiden tärkeyttä (asteikolla 1-5) uudessa metsäluonnonhoitajan opetussuunnitelmassa. Saatiin vastauksena seuraavat keskiarvot.

Kun entisiltä oppilailta kysyttiin millaiset valmiudet, he kokivat saneensa seuraavista opintokokonaisuuksista metsurin/metsäluonnonhoitajan ammattiin. Saatiin vastauksista seuraavat keskiarvot.

Liite 4. Metsätalouden koulutusohjelma

METSÄTALOUDEN KOULUTUSOHJELMA METSURI

Koulutusohjelmien ammatilliset opinnot, toisena ja kolmantena lukuvuonna, opintokokonaisuudet ja niiden sisältämät kurssit, jotka ovat tällä hetkellä käytössä Tuomarniemellä.

METSÄNHOITO 25 OV

1. Metsänuudistaminen	9 ov
2. Metsän kasvattaminen	9 ov
3. Siemen- ja taimituotanto	2 ov
4. Metsänsuojelu	2 ov
5. Metsänparannustyöt	2 ov
6. Erikoispuiden kasvatusta	1 ov

PUUNKORJUU 20 ov

1. Leimikon - ja puunkorjuusuunnittelu, puukauppa ja kaukokuljetus	2 ov
2. Puutavaran valmistus, varastointi ja mittaus	9 ov
3. Puutavaran lähikuljetus	5 ov
4. Puunkorjuu erikoisolosuhteissa	2 ov
5. Metsäalan työsuhteasiat, työn hinnoittelu ja laadunarviointi	1 ov

YMPÄRISTÖNHOITO 10 ov

1. Luonnonsuojelu	2 ov
2. Luonnonhoito talousmetsissä	2 ov
3. Ympäristömetsien käsittely	6 ov

VALINNAISET OPINNOT 10 OV

Tällä hetkellä Tuomarniemellä käytössä olevat

1. Puun hyödyntäminen ja jalostus	5 ov
2. Puun hoidon perusteet	5 ov

Liite 5. Monikäytön koulutusohjelma

METSIEN MONIKÄYTÖN KOULUTUSOHJELMA METSÄLUONNONHOITAJA

Metsien monikäytön koulutusohjelman ammatilliset opinnot, toisena ja kolmantena lukuvuonna, opintokokonaisuudet ja niiden sisältämät kurssit, jotka ovat tällä hetkellä käytössä Tuomarniemellä.

LUONNONTUNTEMUS 8 OV

1. Metsäalan luonnonhoitotutkintoon valmentava koulutus	3 ov
2. Metsäluonnon tuntemus	3ov
3. Metsäluonnon tiedonkeruu	2 ov

METSIEN MONIKÄYTTÖ 24 OV

1. Luonnossa liikkuminen ja erätaidot	2 ov
2. Erävaellus	1 ov
3 Talvivaellus	1 ov
4. . Luonto- ja elämysmatkailu	2 ov
3. Luonnonantimien hyödyntäminen	2 ov
4. Virkistysalueiden rakentaminen ja huolto 1	6 ov
5. Virkistysalueiden rakentaminen ja huolto 2	6 ov
5. Riistanhoito ja metsästys	2 ov
6. Kalavesien hoito	2 ov

YMPÄRISTÖNHOITO JA LUONNONSUOJELU 17 OV

1. Luonnonsuojelu	3 ov
2. Metsätuhot	2 ov
3. Ympäristömetsien käsittely 1	6 ov
4. Ympäristömetsien käsittely 2	6 ov

ASIAKASPALVELU 6 OV

1. Luonto- ja metsäpalveluyrittäjäyys	2 ov
2. Asiakaspalvelutaidot	2 ov
3. Tiedottaminen ja markkinointi	2 ov

VALINNAISET OPINNOT 10 OV

Tällä hetkellä Tuomarniemellä käytössä olevat

1. Puun hyödyntäminen ja jalostus 5 ov
2. Puun hoidon perusteet 5 ov